

Beek Boer Bodem

Demomarkt Klimaatboeren

9 september 2022

Dames en heren,

Hartelijk welkom op onze 3de Demomarkt Klimaatboeren van Beek Boer Bodem. Beek Boer Bodem staat voor opnieuw een sterke samenwerking tussen landbouwers, natuurbeheerders en beleidsmakers in de vallei van de Kleine Nete.

Beek Boer Bodem maakt deel uit van mijn coördinatieopdracht Kleine Nete, waarvoor ik door de Vlaamse Regering alweer 10 jaar geleden werd aangesteld als procesbegeleider. Het gebied van de Kleine Nete vraagt namelijk om een sterke samenwerking tussen de verschillende stakeholders. Veelal om de diverse, vaak botsende doelstellingen en ambities met elkaar te verzoenen, maar tegelijk ook om de vele processen en projecten op elkaar te af te stemmen en te versterken. Het waren tot op heden 10 intense maar ook belonende jaren.

Investeren in een vlottere informatiestroom, open communicatie en respectvol debat resulteerde in een hersteld vertrouwen. Tegelijk werden bruggen gebouwd om samen met alle partners te bouwen aan een veerkrachtige vallei.

De vallei van de Kleine Nete is een unieke maar ook uitdagende regio waar landbouw, natuur, recreatie, erfgoed en bewoning elk hun plek opeisen. Zoals zovele plaatsen in Vlaanderen is het

een dichtbevolkt gebied met grootse uitdagingen, niet in het minst door de klimaatverandering.

Het doel van ons samenwerkingsverband is de veerkracht van de vallei van de Kleine Nete te verhogen, om ruimte voor water te voorzien met oog voor een optimale balans tussen de verschillende belangen.

Eén van de centrale doelstellingen is de vallei van de Kleine Nete weerbaarder maken tegen droogte, en ruimer nog, de vallei klimaatrobuust maken. Want ja, aanhoudende droogte treft onze kwetsbare natuur, de landbouw, bedrijven en in het meest extreme geval dreigen tekorten aan drinkwater.

Gelukkig zet Provincie Antwerpen zich al geruime tijd bewust in voor een duurzaam waterbeleid. Niet enkel om onze provincie weerbaarder te maken in tijden van droogte, maar ook om onze regio te beschermen in tijden van overvloedige neerslag. Het 1ste waterlandschapproject in de vallei van de Aa (Kasterlee, Herentals, Lille en Vorselaar) is een goed voorbeeld. We zijn blij en dankbaar dat er al heel wat middelen richting de vallei gevloeid zijn, maar evenzeer hopen we op datzelfde elan verder te kunnen gaan voor het 2de waterlandschapproject.

In de coördinatieopdracht Kleine Nete is er tevens veel aandacht voor landbouw. Denk maar aan onze handige inspiratiegids met vernieuwende bedrijfsstrategieën voor land- en tuinbouw. Daarin staan enkele mooie voorbeelden van hoe landbouwers hun activiteiten succesvol kunnen aanpassen aan

klimaatverandering en een steeds wijzigende socio-economische context.

Langdurige periodes van droogte hebben ontegensprekelijk een zware impact op de landbouw. Een lagere grondwaterstand, een droge bodem die sporadische regenval minder goed opneemt, een verminderde beschikbaarheid van het oppervlaktewater,... het zijn maar enkele van de uitdagingen waarmee de landbouw te maken krijgt.

Bovendien bevinden veel landbouwers zich in een complexe evenwichtsoefening tussen het klimaatrobuust maken van hun activiteiten, natuurbehoud en een aangescherpt juridisch kader. Ik begrijp dat dit alles behalve evident is. De impact van droogte op landbouw is een gedeelde zorg. Net daarom is het essentieel om samen naar oplossingen te zoeken. Projecten als Beek Boer Bodem helpen landbouwers in de zoektocht naar nieuwe instrumenten en mogelijkheden in deze fundamenteel wijzigende context.

Zo dadelijk stellen gedeputeerden Jan De Haes en Kathleen Helsen u het Beek Boer Bodemproject in detail voor. Ik dank nog graag alle partners die meewerkten aan dit toonbeeld van hoe landbouw duurzamer kan zijn en afgestemd op de vallei. In het bijzonder ben ik verheugd over de toegenomen aandacht voor koolstoflandbouw. Inzetten op een betere koolstofopslag in de akkerbodem zorgt voor een vruchtbare bodem met een betere waterhuishouding. Bovendien fungeert de bodem als koolstofspons en dus als buffer tegen klimaatverandering. En zo

krijgen we een dubbele winst: minder impact van landbouw op het klimaat maar ook een hogere weerbaarheid van landbouw tegen klimaatverandering. De hele omgeving van het landbouwperceel wint bij deze aanpassingen en zo draagt de landbouwer bij aan een veerkrachtige vallei van de Kleine Nete. Wel, dit soort voorbeelden stemt me hoopvol. Wellicht ontdekt u dadelijk nog andere inspirerende voorbeelden. Ik geef nu het woord aan gedeputeerde Jan De Haes.